

SERIES ALPHABETICA huius
VOLUMINIS.

A	
De Actionum cessione	952.
in successoris universales	972.
necessaria	986.
Alienatione	686.
A. R. P. q. l. G.	123.
Assurance	668. b.

C	
De Cambijs	674.
Codicillis	392.
Collatione	271.
Comodato	538.
Conductione	612.
Conditionibus	344.
Conubijs iure	69. 75.
Constitutionibus P.	45.
Contradijs innominatis	650.
Cessione actionu	952. 972.
.	986.
Civitatjs mutuo	500.

D	
De Decretis	45.
Delegatione	910.
Deposito	550.
Denunciatioe litis	636.
Divisionibus iuris	i.
Dominio	123.

E	
De Errore	778.
Evidentijs	626.
Excussiois Except.	924.

F	
De Fide	704.

I	
De Institutione Heredu	309.
Inventario	412.
Integri restitutioe	808.
iuris divisionibus	i.
iure conubijs	75.
restitutiois	428.
retentionis	884.
innominatis g. libijs	650.

L	
De Legitimatione	83.
Legitima	237.
Locatione	612.
Legibus	17.
Litis denunciatioe	636.

M	
De Matera tutela	98.
Metus restitutioe	632.
Monopolijs	592.
Mutuo civitatis	500.
Novatione	896.
Optione	381.

38
686.
DISPUTATIO INAUGURALIS
JURIDICA
De
ALIENATIONE,

Quam
DEO Ter Opt. Max. Adjuvante
AUTHORITATE AC DECRETO
Magnifici & Nobilissimi Jctorum Ordinis in
Alma SALANA

PRÆSIDE
VIRO

Nobilissimo, Amplissimo, Consultissimo atque Ex-
cellentissimo

DN. IOHANNES STRAUCHIO,
Philosoph. ac J. U. D. nec non Pandect. Profefs.
Publ. famigeratissime, Consiliario Saxonico, Dicasterii
Provincialis & Scabinatus Assessore gravissimo, Dn. Patro-
no, Præceptore atque Promotore suo æternum
colendo,

Pro LICENTIA

Summum in Utroq; Jure Nobilis Doctrinæ gradum ejus-
demque honores, Privilegia & insignia competenter ac
ritè consequendi,

Publico Eruditorum Examine submittit

ANTHONIUS GUNTHERUS Brömß/

OLDENBURGENSIS.

IN AUDITORIO JCTORUM

Ad diem Aprilis.

JENÆ, è Typographéo JOHANNIS NISII,
ANNO cło 17c LIII.

ILLUSTRISSIMO AC GENE-
ROSISSIMO COMITI
AC DOMINO

DN. ANTONIO GUN-
THERO,

Comiti in Oldenburg & Delmenhorst/
Domino in Thever & Kniephausen/ &c.

Domino suo Clementissimo.

Disputationem hanc inauguralem

Ea qua par est submissione

offert & inscribit.

Subiectissimus & Humillimus
Servus

Anton-Gunther Bromf.

I. N. D. N. J. C.

P R Æ F A T I O.

Hominis, qui rerum Dominus usquequaq; audit. (omnia enim quæ in mari & terra nascuntur & ex ea proveniunt, hujus solius gratiâ comparata sunt. *Genes. cap. 1. v. 27.*) quousq; se Dominium extendat, & quod ex eo fluit; libera nempè de rebus illis quocunq; modo disponendi facultas *l. 21. C. mand.* quibus de jure civili sit circumscripta limitibus, paucis indagare est animus. Et cum omne jus nostrum civile consistat vel in acquirendo, vel in conservando, vel in diminuendo. *aut enim hoc agitur, inquit Ulpian. in l. ult. ff. de LL. quemadmodum quidam cujusque fiat, aut quemadmodum quis rem vel jus suum conservet, aut quomodo alienet, aut amittat.* Quare de tertia & ultima hujus juris parte, de alienatione scilicet acturus, ab invocatione Nominis Divini initium facio. *pr. l. de confirmat. Institut. l. 1. § 2. C. de offic. Pref. Prat. Afric. Nov. 42. § 43.* Benè enim universa geruntur, si rei Principium fiat decens & amabile Deo. *Nov. 6. in pr.*

THESIS II.

Alienationis significatus & Acceptio.

Alienationis vocabulum sumitur vel latè vel strictè. Strictè, pro actu illo per quem dominium transfertur, sive quod idem est pro domini translatione. *l. 1. C. de fund. dotal. Wesenb. in π. C. de alien. jud. mut. caus. fact.* Latè vero non saltem comprehendit distractionis titulum quo rei dominium transfertur, sed etiam omnem actum qui rem extra bona alicujus ponit, vel ejus usum aufert aut diminuit; ut permutationem, transactionem, pignoris obligationem, in emphyteusim & dotis dationem *c. un. §. donare, 2. F. 9. c. un. in pr. 2. F. 55. Georg. Schultz. in synops. jur. feud. cap. 10. nu. 74.* ususfructus aut alterius servitutis constitutionem, rei immobilis pro alio debito in solutum dationem. *l. 15. C. de præd. & al. reb. minor.* & quamcunque promissionem & cautionem, quæ quis jus sibi in fundo competens, remittit. *Anton. Perez. ad C. de præd. & al. reb. min. n. 4.* imò omnem alienationem & contractum complectitur. *Pet. Heig. ad §. 6. f. de action. n. 4.* & res alienata dicitur, & si dominium non amittatur, deterior tamen quovis modo conditio rei fiat. *Joachim. Mysing. 6. obs. 30.*

Definitio II. Quapropter mihi jam in genere de Alienatione differ-
potius De- turo in latiori eam significatione accipere, & cum *Cujac. in π. ad*
scriptio. *C. de alien. jud. mut. caus. fact.* ita describere lubet: ALIENATIO
Divisio. est, DOMINI VEL JURIS IN ALIUM TRANSLATIO.

III. Dividitur vero Alienatio in eam quæ fit in ultima voluntate, qualis est Testamentum, *l. 1. ff. qui testam. fac. poss. Legatum, §. 1. I. de legat. l. 36. ff. de leg. 2. l. 116. ff. de leg. 1.* Fideicommissum, *l. 2. C. commun. de leg. l. 1. ff. de leg. 1. §. 3. I. eod.* Donatio mortis causa, quæ legatis & ultimæ voluntati comparatur. *§. 1. I. de donat. l. fin. C. de don. mort. caus.* & in eam quæ fit inter vivos. *Vultej. ad §. 6. I. de action. n. 42.* Et hæc vel est gratuita, qualis est donatio propriè sic dicta *l. 1. ff. l. 29. ff. de donat. l. 82. ff. de R. I.* vel non gratuita, ut emptio venditio &c.

Causa Efficiens. IV. Causa Efficiens alienationis alia est Principalis, alia minus Principalis. Causa Efficiens Principalis est Lex quæ permittit alienationem. Minus Principalis est voluntas ipsius hominis. *Vultej. pr. I. quib. alien. lic. vel non.*

V. Hinc

V. Hinc fit, ut qui Dominus est, alienandi potestatem non habeat, contra verò qui Dominus non est, eam habeat. *pr. ff. eod.* Sic Creditor rem pignori datam, quamvis ejus Dominus non sit, §. 1. *I. d. tit.* manet enim in dominio debitoris, *l. 12. pr. ff. de distract. pign.* alienare potest *l. fin. C. de jur. domin. impetr.* adhibitis circumstantiis in constitutione hujus *l. fin. recensitis.* Tutor res pupilli mobiles quæ servando servari non possunt. *l. ult. C. quand. decret. opus non est.* Alienare igitur possunt omnes, *Qui alienare possunt?* qui facultatem à natura vel legibus concessam liberamque bonorum suorum administrationem habent. *l. 21. C. mandat. nec se- sunt?* nectus aut morbus obstat. *l. 16. C. de donat.*

VI. Primò, itaque Filiusfamilias bona Castrensia & quasi Castrensia licitè alienare *l. 7. §. ult. ff. de donat.* imò & testamentum de his condere potest. *pr. I. quib. non est permiss. fac. testam. & quidem sinè Patris consensu. Berlich. part. 3. conclus. 1. n. 22.* quia pleno jure bona illa ad eum pertinent, *l. 3. C. de Castrens. pecul. lib. 12. Donell. lib. 9. comm. jur. civ. cap. 5.* & vice Patrisfamilias in iis fungitur *l. 2. ff. ad S. C. tum Maced. suoque nomine possidet. l. 17. §. 2. ff. ad Municip.* Cætera verò bona non nisi cum Patris consensu vel justa de causa & speciali concessione alienare potest. *d. l. 7. §. 1. 2. & 4. ff. de donat. l. 25. §. 1. ff. de mort. caus. donat. l. fin. §. ipsum autem 5. C. de bon. qua. liber. quamquam alias ex omnibus causis, paucis tamen exceptis, l. 1. in pr. l. 7. §. 6. ff. ad S. C. tum Macedon. tanquam Paterfamilias obligetur, l. 29. ff. de O. & A. l. 57. ff. de judic. & idè etiam detur actio de Peculio adversus Patrem, qui cum administrationem peculii filio permittat, tacitè de ejus gesto se obligare intelligitur §. actiones 10. I. de action. & ibi Vult. n. 10.*

VII. Secundò, Mulier jure civili res paraphernales. *l. 6. C. de revoc. donat. l. 8. C. de pact. convent.* 3. Reus capitalis criminis antè sententiam, postea verò non item. *l. 15. ff. de donat. & ibi Gothof. in margin. lit. m.* 4. Mutus & surdus: quamvis enim stipulari non possint, quia in stipulatione verba desiderantur ut alter alterum loquentem exaudiat §. 7. *I. de inutil. stipul. l. 1. pr. ff. de V. O. alios tamen contractus, qui solo consensu constant, celebrare.*

brare queunt, l. 73. ff. de jur. dot. quia in illis etiam solus sufficit
nutus. l. 52. §. fin. ff. de O. & A.

Qui alie-
nare non
possunt?

IIX. Consideratis itaque his qui alienare possunt; conse-
quens erit progredi ad illos qui alienare non possunt: cum con-
trariorum eadem sit disciplina l. 35. ff. de vulg. & pupill. substit. pr.
I. de his qui sunt sui vel alien. jur. Everhard. in loc. top. loc. à con-
trariis & c. 19. Non possunt autem qui prohibentur. Prohiben-
tur verò quidam vel naturâ vel lege. Naturâ i. Infantes, qui nul-
lum habent intellectum §. 10. I. de inutil. stipul. l. 70. ff. de V. O.
2. Furiosi, l. 5. ff. de R. J. quia idem ipsis natura negavit quod in-
fantibus l. 40. ff. eod. Intelligo autem Furiosum hic, quatenus fu-
riosus est, qui perpetuo nempe morbo laborat, non qui dilucida
intervalla habet. eo enim tempore quo sanæ mentis est, quosvis a-
ctus celebrare potest. l. 9. C. qui testam. fac. poss. l. pen. C. de curat.
fur. §. 1. I. quib. non est permiff. fac. testam. furore autem iterum
superveniente Curatorem in contractu suo conjungere debet.
d. l. pen. C. de curat. furios. 3. Mente capti, l. 23. §. 1. ff. de donat.

IX. Lege prohibentur, ob denegatam ipsis bonorum ad-
ministrationem i. Prodigii. l. 26. ff. de contrab. emt. l. 6. ff. de V. O.
Prodigi autem in jure nostro dicuntur, qui neque tempus neque
finem expensarum habent, sed bona sua dilacerando & dissipando
profundunt. l. 1. ff. de curat. furios. & à Magistratu tales declarati
sunt. l. 10. l. 16. §. 1. ff. eod. Quamvis verò alias unusquisque li-
beram de rebus suis disponendi facultatem habeat. l. 21. C. man-
dat. adeò ut iis etiam possit abuti, & in mare eas abjicere. l. 55. ff.
de condit. & demonstr. cum in rei propriæ administratione culpa
non exigatur, l. 25. §. 8. ff. de hered. petit. l. 18. §. 1. ff. solut. matr.
l. 1. §. & magis ff. si quid in fraud. patron. & nihil magis conveni-
ens sit naturali æquitati, quam ratam habere voluntatem Domini
rem suam in alium transferre volentis, §. 40. J. de R. D. Ast cum
ex hujusmodi inconsultâ & promiscuâ alienatione notabile da-
mnum in rempublicam redundare soleat: ideò legislatores frœ-
na cupiditatibus hominum non laxare, sed ne quis re sua malè uta-
tur, cavere voluerunt. §. 2. J. de his qui sunt sui vel ali. jur. l. fin. §.
5. vers. melius. C. de bon. que liber. Heig. ad rubr. J. quib. alien. lic.
vel non. Cum quibusdam in Regnis & Provinciis alienationis re-
rum

689.
tam minus licuerint quam apud Romanos, atque etiamnum liceant, ut refert *Bodin. de Repub. lib. 5. cap. 2.*

X. Prohibentur etiam. 2. Pupilli, §. *fin. in fin. §. quib. alien. licet. vel non.* qui cum per aetatem se defendere nequeant, Tutor ipsis constituitur, qui eos defendat & bona illorum administret §. 1. §. *de Tutel.* quanquam alias omnia Tutore autore rectè agere possint *l. 5. ff. de R. J.* in his rebus quarum alienatio sine decreto non est interdicta. *t. t. C. de prad. & al. reb. mis.* & se aliis & alios sibi validè obligare. *pr. I. de aut. tut.* Sine autoritate verò Tutoris non nisi alios sibi videlicet stipulando obligare possunt *d. pr. I. de autor. tutor. l. 5. §. 1. ff. eod.* quia meliorem ipsis conditionem suam facere licet, deteriore verò nequaquam, nisi cum autoritate Tutoris. *l. 38. ff. de pact.* qui si autoritatem præstando res Pupillorum diminuat, extra damnum erunt pupilli; cum rem ipsis salvam Tutor præstare debeat, *t. t. ff. rem pupil. salv. fore. l. 21. l. 23. C. de administ. tut. l. 1. & 2. C. si tut. vel cur. intercess.* tum quod in integrum restitui possint. *l. 2. & t. t. C. si tut. vel curat. intercess.*

XI. Sed si absque Tutore contraxerint vel pacti fuerint, quaritur quomodo obligentur, naturaliter an verò civiliter? cum in multis juris textibus dicatur Pupillus sine Tutoris autoritate obligari, ut in *l. 1. §. 1. ff. de Novat. l. 21. pr. ff. ad L. Falcid. l. 44. ff. de solut. l. fin. pr. ff. de jurejur. l. 64. ff. ad SCtum Trebell. l. 35. ff. de recept. arbit. l. 43. ff. de O. & A. l. 3. §. 4. ff. de negot. gest. l. 19. §. 4. de donat.* Sed Resp. Cum Pupillus propter iudicii consensusque imperfectionem credatur non intelligere quid agat. *l. fin. ff. de jur. & fact. ignor. l. 1. vers. impuberes C. de fals. monet.* proindè civiliter non obligari rectè dicitur, cum in obligatione maximè civili consensus iudiciumque perfectum requiratur, nisi dolo quid committat *l. 1. §. 15. ff. de pos. l. 2. ff. de fidejuss. l. 13. §. ult. ff. de dol. mal. aut ex re actio veniat, l. 46. ff. de O. & A. l. 1. pr. ff. de aut. tutor. vid. Nobilissimus atq; Consultissimus Dn. Georgius Adamus Struve Antecessor in hac Salana famigeratissimus, & Praeceptor ac Patronus meus aetatem devenerandus, in Exercit. suis ad Pandectas, Exerc. 4. th. 20. Neque etiam naturaliter. *l. 41. ff. de condict. indeb. l. 59. ff. de O. & A. Gædd. de contrab. stipul. cap. 7. concl. 12. v. 212. & seqq. Vultej. lib. 1. de discept. Scholast. cap. 16.*
*Borcholt.**

122
Borcholt. in trict. de mutuo cap. 3. n. 13. & seqq. Cujac. in l. 127. ff. de V. O. & lib. 17. observ. 4. nisi eo demum casu quo factus est locupletior l. 5. ff. de autor. tutor. l. 3. ff. commod. l. 3. §. 4. de negot. gest. l. 13. §. 1. ff. de condict. indeb. l. 1. §. 15. ff. depos. Cujac. ad l. 25. §. 1. ff. quand. dies legat. quoniam natura æquum est, neminem cum alterius detrimento fieri locupletiozem l. 14. ff. de cond. indeb. Vultej. d. lib. 1. discept. Scholast. cap. 16. & ideò actio utilis ex naturali illa obligatione descendens datur in pupillum locupletiozem factum ex rescripto Divi Pii. d. l. 5. pr. ff. de autor. tutor. l. 3. pr. ff. commod. l. 3. §. 4. ff. de negot. gest. Cujac. ad l. 25. §. 1. ff. quand. dies legat. nec tamen eò ipsò ex constitutione Imperatoris Divi Pii, ex illa obligatione naturali, facta est obligatio civilis, id quod planè probat d. l. 5. pr. ff. de autor. tutor. in verb. naturaliter tamen obligabitur. Sed saltem unicus ei tributus est obligationis civilis effectus. Nobiliss. Struve in Exerc. ad Pandect. Exerc. 4. tit. 20. Pac. cent. 4. quest. 10. circa pr. & fin. Non obst. igitur leges suprà allegatæ. Sunt enim necessariò de eò casu intelligenda, quo Pupillus factus est locupletior. quod etsi in illis non exprimitur, tamen ex aliis legibus in quibus id disertè exprimitur, sumendum est, ut in l. 5. pr. de autor. tutor. l. 3. pr. ff. commod. l. 3. §. 4. ff. de negot. gest. cum in toto jure generi per speciem derogetur, & illud potissimum habeatur quod ad speciem directum est. l. 80. ff. de R. J. atque textus generaliter & indistinctè loquentes restringantur & distingvantur ex textu speciali & distingvente. Nec adversantur l. 127. ff. de V. O. l. 95. §. 2. ff. de solution. l. 1. ff. de novat. loquuntur enim illæ, non de obligatione respectu personæ ipsius Pupilli, ut ipsi noceat; quippe cui per speciale & personale privilegium indultum est ut non obligetur nisi locupletior factus sit: ne scilicet deterior reddatur ipsius conditio. Undè etiam in l. 41. ff. de condict. indeb. Ulpian. ait: Si stipulanti Pupillus promiserit & solverit, habere eum conditionem indebiti. Sed loquuntur de obligatione respectu fidejussorum, heredum & aliarum personarum obligationem novantium ut illis noceat, nec Privilegium Pupilli concessum ipsis proffit. cum privilegia personalia personam exire non soleant eorum quibus concessa & indulta sunt.

XII. Tertiò, Minores 25. annis quamquam rerum suarum sint

fint veri Domini; attamen cum inter omnes constet fragile esse
 & infirmum hujusmodi aetatum consilium, & multis captionibus
 suppositum, multorum insidiis expositum *l. 1. ff. de minor.* idcirco
 administratio bonorum ipsis interdicitur, quamvis benè rem suam
 gerentibus, & curatoribus illorum committitur. *l. 1. in fin. ff. eod.*
l. fin. C. de legit. tut. pr. l. de curat. & sic per consequens rerum su-
 arum alienatio, sive Curatorem habeant sive non. *l. 6. l. 7. l. 15. l. 16.*
C. de pred. §. aliis reb. min. Magnif. Dn. Emfmus Ungepaur *§. Ctus*
§. Antecessor in hac Salana famigeratissimus, Facultatis Juridicae
Ordinarius §. Patronus, Praceptor ac Hospes meus filiali amore
etatem prosequendus, in Exerc. suis Justin. Exerc. 4. quest. 10. in
Nego. Inviti verò Curatorem accipere non tenentur, *§. 2. J. de Cu-*
rat. l. 2. §. pen. §. ult. ff. qui pet. tut. vel cur. l. 13. §. ult. ff. de tutor.
§. cur. dat. l. 6. C. qui pet. tut. vel cur. quia rerum suarum quisque
 ipse debet esse moderator atque arbiter, *l. 21. C. mand. & justum,*
 est, ut sua cuique committantur *l. 9. C. de juda §. caelicol.* nisi sint
 litigaturi, quo casu ipsis curatore opus est, *§. 2. I. de curat. l. 1. C. qui*
pet. tut. vel cur. l. 11. C. qui dar. tut. vel cur. quia alii legitimam
 personam standi in iudicio non habent. *d. l. 11. C. qui dar. tut. vel*
cur. §. t. t. C. qui legit. person. stand. in jud. Secundò si minori-
 bus debitor velit vel cogatur solvere, *l. 7. §. 2. ff. de minor.* Tertio
 si is qui Tutor fuit rationes reddere velit minoribus. *l. 7. C. qui pet.*
tut. vel cur. Magnif. Ungepaur. d. loc. Testamentum ramen conde-
 re non prohibentur, *l. 20. §. 1. ff. de liberat. legat.* propter favorem
 ultimarum voluntatem: ne auferatur ipsis libera testandi facultas.
Wesenb. in w. ff. de testam. n. 13. in fin. Hinc dubia & intricata
 suboritur quaestio: an Minor 25. annis ex contractu possit obligari
 sine curatoris consensu? Distinctione opus esse censeo. 1. aut mi-
 nor curatorem habet aut non habet, *l. 3. C. de in integ. rest. min. &*
 obligatio est quæ solas duntaxat personas sese invicem obligantes
 respicit, aut consequenter etiam res in contractum deductas. 2. aut
 meliorem conditionem contrahendo fecit aut deteriore. Prio-
 ri casu si curatorem habeat & de solis duntaxat personis agatur,
 se obligare potest etiam sine Curatore, *l. 20. ff. de rit. nupt. l. 8. C.*
de nupt. l. 101. ff. de V. O. vid. Clar. Habn. in obs. theor. pract. tit. de
paet. n. 5. quia Curator rebus tantum administrandis minorum,
 B datur,

332
datur, non verò etiam ipsis personis regendis. *d. l. 8. Cod. de nupt.*
Secundo, si rem suam meliorem fecerit; cum & pupillus hoc casu
obligetur absque autoritate tutoris, in quantum locupletior fa-
ctus est. *l. 5. ff. de autor. tutor.* Secus vero est, si non de solis per-
sonis, sed etiam de rebus in contractum deductis, agatur, & con-
ditionem suam deteriore fecerit. His enim casibus contractus
à minore sine consensu Curatoris sui initus, ipso jure non valet.
l. 3. C. de integ. rest. min. Dn. Habn. d. loc. quia ipsi administratio
bonorum denegata, dato curatore, *pr. I. de curat. l. fin. C. de legit.*
tut. l. 1. in fin. ff. de minor. & non magis obligetur, quam is cui à
Præatore Curatore dato, bonis interdictum est. *d. l. 3. C. de integ.*
rest. min. Donell. lib. 12. comment. jur. civ. cap. 22. & ad l. 101. ff. de
K. O. Gædd. ad l. 21. de V. S. & in tract. de contrah. stipulat. cap. 7.
concl. 14. per tot. Si verò minor Curatorem non habens contra-
xerit, contractus quidem ipso jure valet, sed per in integrum resti-
tutionem ipsi succurritur, *d. l. 3. C. de in integ. rest. min. Donell. d. loc.*
si ex illo contractu læsus fuerit, *l. 5. C. de in integ. rest. min.* nisi cum
juramento confirmaverit; tunc enim contra venire non potest.
auth. sacramenta puberum C. si advers. vend. quam tamen authen-
ticam Antonius Contius atque Hubertus Giphanius *ad tit. C. si*
advers. vendit. existimant jus Canonicum sequi, referente Nobi-
lissimo Stravio *in Exercit. feud. Exerc. 13. tb. 10.*
XIII. Quarto. Tutores & Curatores res pupillarum vel
adulescentium sine decreto distrahere nequeunt *l. 1. pr. & § 2. l. 8.*
ff. de reb. eor. qui sub tut. nisi ut id fieret parentes testamento vel
codicillis caverint, *d. l. 1. §. 2. ff. eod.* & non solum ipsis Tutoribus
& Curatoribus hæc alienatio interdicitur, sed etiam eorum here-
dibus & aliis qui pro Tutoribus vel Curatoribus negotia gesserunt,
d. l. 8. ff. eod. Imò nec Pater curator datus filio suo, res ejus sine
autoritate Præsidis alienare valet. *l. 3. C. de præd. & ali. reb. min. l.*
7. §. 2. ff. de reb. eor. qui sub tut.
XIV. Quinto. Maritus dotale prædium invita muliere
per L. Juliam alienare prohibetur, quamvis ipsius sit dotis causa ei
datum, *pr. I. quib. alien. lic. vel non.* & contra Mulier invito Ma-
rito. *l. 21. C. de donat.* Est autem maritus verus Dominus dotis
constante matrimonio, *l. 21. §. 4. ff. ad municip. l. 13. §. 2. ff. de fund.*
dot.

dot. l. 23. C. de jur. dot. pr. & §. 1. I. quib. alien. lic. vel non. l. 21. ff. de manumiss. l. 3. C. de jur. dot. l. 1. C. de serv. pign. dat. arg. l. doce ancillam C. de Reivind. l. 24. ff. de act. rer. amot. Bart. & Bald. ad l. 30. C. de jur. dot. Vultej. pr. I. quib. alien. lic. vel non. add. Nob. Struve in Exerc. ad Pandect. Exerc. 24. th. 8. Neque servitutes fundo dotali debitas amittere, neque ei alias imponere potest. l. 5. ff. de fund. dot. imò res dotales constante matrimonio alienatas contra proprium factum vindicare potest, gl. in l. un. §. & cum lex. 15. in verb. alienari C. de rei uxor. act. cum ea quæ contra legis prohibitionem fiunt pro infectis habeantur l. 5. de LL.

XV. Si verò prædium vel fundus dotalis æstimatus in dotem datus sit, cum hoc casu maritus saltem pretii debitor sit, licitè cum consensu uxoris alienare posse putatur, l. 5. C. de jur. dot. l. 10. §. 4. ff. eod. l. 11. ff. de fund. dot. l. unic. §. 15. C. de rei uxor. act. Cujac. lib. 17. obs. 1. quia dominium & periculum ad eum spectat, d. l. un. §. & cum lex. 15. C. de rei uxor. act. & res æstimatæ usu etiam mulieris periculo mariti deteriores efficiantur. l. 51. ff. solut. matrim. præterquam cum æstimatio illa non causa emtionis & venditionis facta sit, sed ut ex pretio postea cognoscatur, an res effecta sit deterior vel pretiosior? l. 50. ff. solut. matrim. l. 21. C. de jur. dot. Covarr. pract. quest. cap. 8. vel cum uxor habeat electionem, utrum soluto matrimonio velit rem ipsam an æstimationem rei? l. 10. §. fin. ff. de jur. dot. Schneidew. ad pr. & §. 1. I. quib. alien. lic. vel non. Si verò dos in moneta vel alia re, quæ pondere, numero & mensura constat, data fuerit, pro arbitrio suo maritus distrahere potest. l. 42. ff. de jur. dot. eò quod functionem recipiat in genere suo, & una pro alia ejusdem generis solvi & restitui possit, nec usum habeat nisi in abusu. l. 2. §. 1. ff. de reb. credit. & si cert. pet.

XVI. Sextò. Pater bona adventitia filii, quamvis de his liberam administrationem naturalemque possessionem ratione ususfructus habeat, haud tamen alienare potest. l. 1. C. de bon. matern. l. 4. & ult. C. de bon. quæ liber. exceptis rebus mobilibus, immobilibusque illis quæ onerosæ sunt vel quocunque modo damnosæ; quas sine periculo vendere Patri cum paterna pietate licet. l. ult. §. 5. C. de bon. quæ liber. ex causa etiam aris alieni alienare

are potest & debet, *d. l. ult. §. 4. C. eod.* E contra Filius familias bona illa alienare nequit in quibus pater habet usumfructum, *l. fin. §. 5. vers. filius autem. C. de bon. qua liber.* mortis tamen causa patre permittente donare non prohibetur, *l. 25. §. 1. ff. de mort. caus. donat. l. 7. §. 4. ff. de donat.*

XVII. *Septimò* Servi etiam nequidquam alienare valent, quoniam nec ex contractu suo de jure civili tenentur, neque ex eo conveniri possunt, *l. 22. ff. de R. J. l. 43. ff. de O. & A. l. 14. ff. eod. l. 41. ff. de pecul.* Prætor autem ex æquitate motus, ne videlicet deciperentur bona fide contrahentes cum servis, hac in parte quod juri civili deerat, supplevit, & actionem ex contractu servi adversus Dominum de peculio constituit, *§. actiones. 10. J. de action.*

XVIII. *Ultimò.* Prohibentur etiam Rei criminis læsæ majestatis, *l. 5. §. 4. l. 6. §. 1. & l. fin. C. ad L. Jul. Majest. l. 20. ff. de accusat. & repetundarum. d. l. 20. ff. de accusat.* etiam si decesserint antequam de crimine fuerint accusati, *l. 31. §. fin. ff. de donat.* quorum omnia bona eò ipsò, quò crimen hoc perpetraverunt, publicantur, *d. l. fin. C. ad L. Jul. Majest.* adeò ut sententia definitiva opus non sit ad effectum executionis, sed declaratoria tantum, *arg. cap. 10. de hæretic. in 6to.* Imò ne hac quidem, si crimen adeò sit manifestum, ut celari haud possit, *Gail. de pac. publ. lib. 2. cap. 36. n. 16. & 17.* Rei vero capitalis criminis post sententiam demum latam alienare nequeunt, *l. 15. ff. de donat. vid. etiam supra th. 7.*

Causa Materialis.

XIX. Jam ad causam materialem propero. Causa Materialis, sunt res omnes quæ alienari possunt. Vocabulum autem rei, quemadmodum generale est, *l. 1. in fin. ff. de reb. cred. l. 5. de V. S.* sic in generali sua significatione id accipio, comprehendens tam corporalia quàm incorporalia; ut servitutes & alia jura, *l. 23. ff. de V. S. & t. t. ff. de reb. corpor. & incorp.* obligationes, contractus & nomina debitorum, *l. 6. ff. de V. S.* unde si dono vel obligo tibi res meas, etiam nomina debitorum donata vel obligata intelliguntur, *Bald. in l. 1. ff. de stat. homin.* item, homines, *l. 32. §. 2. ff. de legat. 2.* non quatenus vulgari modo Physicus accipitur, sed quatenus *Jctus, Vultej. pr. J. de R. D. n. 4.* Alienari igitur possunt.

Que res alienari possunt?

69

possunt res omnes illæ, quæ in commercio hominum cadunt, siue sint præsentæ, h. e. quæ jam in rerum natura existunt, siue futura, i. e. quæ aliquando existere probabiliter sperantur; ut fructus & partus futuri, captura piscationis & similia. *l. 8. ff. de contrah. emt. l. 12. ff. de action. emt. & vend. §. 7. J. de legat.* Et quæ à lege specialiter non prohibentur. Unde quædam etiam res ex hereditate nondum agnita alienari possunt causa cognita, dum deliberatio instituitur, ad utilitatem pupilli. *l. 7. §. 3. ff. de jur. deliber. Wesenb. in π. ff. eod. n. 4.*

XX. Prohibentur verò qui in commercio hominum non sunt, i. Res nullius, quæ nec possidentur nec in dominio habentur. *§. 7. J. de R. D. Vultej. ad pr. J. eod. n. 7.* quales sunt, res sacræ, sanctæ & religiosæ *d. §. 7. J. d. tit.* Res sanctæ, sunt muri & portæ civitatis. *§. 10. J. de R. D.* Res verò sacræ dicuntur, quæ ritè & solenniter à Pontificibus & Antistite cujusque loci consecratæ & divinis ministeriis dedicatæ sunt, non quas privatim sibi quisque constituit. *§. 8. ff. de R. D. l. 6. §. 3. ff. eod. Nov. 131 tit. de Eccles. cap. 8. & t. t. x. de consecrat. Eccles. Matrob. lib. 3. Saturnal. cap. 3. & 7.* Sunt autem duplicis generis: Quædam simpliciter & directò dedicatæ sunt ad usum seu cultum divinum: ut, Templà, calices, ornamenta, libri &c. & dicuntur in specie res sacræ. *d. §. 8. J. de R. D. & ibi Schneidew. n. 2.* Quædam verò non simpliciter ad cultum divinum, sed ad servitium servientium Deo destinatæ sunt; pro sustentatione scilicet ministrorum ecclesiæ, & dicuntur in specie bona ecclesiastica siue res ecclesiasticæ; ut religiosæ domus, Xenodochia, Orphanotrophia, Nosocomia, Gerontocomia, Cœmiteria, Sepulturæ &c. *Arnold. Corvin. in aphor. jur. canon. lib. 2. tit. 19.*

XXI. Quarum rerum sacrarum & ecclesiasticarum alienatio regulariter de jure sic est prohibita, ut neque obligari, aut oppignorari vel quocunque titulo alienari possint. *l. 14. junct. auth. hoc jus porrectum. C. de SS. Eccles. & t. t. in Nov. 7. de non alien. aut permut. reb. eccles. cap. nulli 4. & t. t. x. de reb. eccles. alien. vel non. Hostiens. de reb. eccles. alien. num. 1. & 2. Panormit. ad d. cap. nulli. 4. de reb. eccles. alien. siue sint mobiles siue immobiles. l. 21. d. l. 14. & d. auth. hoc jus porrectum. C. de SS. Eccles. mobiles verò, si sint fractæ vel conflatæ, ut vasa aurea vel argentea,*

tea, vel ejus generis alia, alienari possunt. *c. hoc jus. 2. caus. 10. quest. 2.* quoniam confracta formam amittunt & sacra esse desinunt. *gl. ad auth præterea C. de SS. Eccles.* Multò autem magis templa vel monasteria alienari prohibentur. *auth multò magis. C. d. tit. imò diruto etiam ædificio templi vel monasterii, locus adhuc sacer manet ut alienari nequeat. §. 8. J. de R. D. l. 6. §. 3. ff. eod. l. 73. ff. de contrah. emt.* Unde *Alvarot. in c. 1. pr. qui feud. dar. poss. 1. F. 1.* concludit, monasterium in feudum dari non posse. quem sequitur *Curt. in tract. feud. part. 2. quest. 24.* Alienatione verò harum rerum facta, à quocunque possessore res iterum vindicari possunt, etiam non restituto pretio ipsi emtori. cum ipso jure non valeat hujusmodi alienatio, & quæ contra leges fiunt pro infectis habeantur. *l. 14. §. 1. C. de SS. Eccles.* & qui prædia vel bona ecclesiastica à Regibus vel Principibus secularibus petunt, ea nisi restituant, excommunicantur, & à communione ecclesiæ, cujus facultates auferre cupiunt, excluduntur. *cap. 2. x. de reb. eccles. alien. vel non.* Invadentes verò res ecclesiæ committunt crimen sacrilegii, etiam si ipsis eas contulerit ecclesiæ. *c. sunt qui opes 3. cum trib. seqq. caus. 17. quest. 3. c. prædia. 5. caus. 12. quest. 2. c. benè quidam. 1. dist. 96. Schneidew. ad §. 8. J. de R. D. n. 5.*

XXII. Limitatur autem prædicta regula in quibusdam casibus, in quibus eas validè alienare permissum est. 1. ex causa pietatis pro redemptione captivorum, si Christianæ fidei consortes ab hostibus capti veniant redimendi, nec aliud suppetat unde redimantur. quoniam absurdum non est animas hominum quibuscunque vasis vel vestimentis præferri. *l. 21. C. de SS. Eccles. c. sacrorum. 15. c. sicut. 16. caus. 12. quest. 2.* & tempore famis pro alimentis pauperum, si intoleranda fames & ita premat eos, ut pauperum & infirmorum vitæ succurrendum sit. *d. l. 21. C. de SS. Eccles. Schneidew. ad d. §. 8. J. de R. D. num. 8. Panormit. ad cap. nulli. 4. x. de reb. eccles. alien. n. 4. Menoch. arb. jud. quest. lib. 3. cent. 1. cas. 65. & cent. 2. cas. 182.* aurum enim ecclesiæ habet, non ut servet sed ut erogat & subveniat in necessitatibus, uti dicitur *in c. aurum. 70. caus. 12. quest. 2.* & gloria Episcopi est pauperum inopiæ providere; ignominia verò Sacerdotis est propriis studere divitiis. *c. gloria 71. caus. 12. quest. 2.* 2. Ex causa necessitatis

evidenti. *cap. 1. de reb. eccles. non alien. in 6to.* si æs alienum urgeat, nec habeat ecclesia aliunde qui persolvere possit, *auth. hoc jus porrectum. & auth. preterea. C. de SS. Eccles.* quia necessitatis causa in quacunque alienationis prohibitione semper intelligitur excepta, *l. 13. ff. famil. erciscund. l. 2. C. de fund. dot. l. 38. ff. de leg. 3. Wesenb. part. 2. cons. 59. n. 2. & nullam legem habeat. l. 1. C. de oper. libert. 3* Ex causa utilitatis, si ecclesie conditio exinde fiat melior. *cap. 1. de reb. eccles. non alien. in 6to. Nov. 120. cap. 7. & 8.* nam à quacunque dispositione ac prohibitione intelligitur etiam excepta publicæ utilitatis ratio. *Bald. ad l. jubemus. 14. C. de SS. Eccles.* servatis tamen ipsis solennitatibus à jure Canonico requisitis, quæ recensentur *in c. sine exceptione, caus. 12. quest. 2. cap. tua. 8. x. de his quæ sunt à Prælat. sine consens. capit. & cap. 1. de reb. eccles. non alien. in 6to. Covarr. lib. 2. resolut. cap. 16. num. 8. Fabian. de Monte in tract. de emtion. quest. 5. n. 108. & seqq. Guilb. Redoan. tract. de reb. eccles. non alien. & si omissæ fuerint hujusmodi solennitates, alienatio ipso jure est nulla: quippe quæ contra prohibitionem legis facta. *d. cap. tua. 8. x. de his quæ sunt à Prælat. sin. consens. cap. Hostiens. in summa de reb. eccles. non alien.**

XXIII. Notandum autem hic est, prædictas solennitates locum habere tantum in alienationibus perpetuis, non verò temporalibus in quibus sola Abbatis, Prælati vel alterius administratoris autoritas sufficit. *c. possessionis. 61. caus. 16. quest. 1. Canonist. in cap. statuimus. 2. x. de transact.* Deinde tantum etiam in rebus quæ servando servari possunt. Secus vero in rebus illis, quæ servando servari nequeunt, ut sunt fructus percepti ex fundis ecclesiasticis. tales enim res absque istis solennitatibus per administratorem alienari possunt. *c. terrulas. 53. d. caus. 12. quest. 2. l. 22. C. de administ. tutor. Schneidew. aa § 8. J. de R. D. num. 9.* Sed quæritur hic, an si quid datum vel relictum sit ad certum aliquem usum pium, in eum autem propter certam aliquam causam converti nequeat. puta, quia usus iste definit, vel quia detegitur esse impius: ut si aliquid sit relictum pro celebratione missarum vel invocatione sanctorum &c. eo casu quod ita datum & relictum est, pertineat ad hæredes ipsius concedentis & ad propha-

phanos usus converti debeat? an verò ad alium usum pium? Et
posterius aff. quia quod semel Deo dicatum est, amplius ad pro-
phanos usus transferri non debet, sed alium pium usum conver-
ti. *cap. semel. 51. de R. 7. in 6to. Bart. ad l. legatum. 16. ff. de usufr.
legat. Schurff. consil. 48. & 90. cent. 1. & ad piam causam facta le-
gata favorabilem admittunt interpretationem. l. 38 §. 1. ff. de
aur. argent. legat.*

XXIV. *Secundò, alienari prohibentur Respublicæ. l. 6. l.
22. l. 51. ff. de contrab. emt. Wesenb. in π. ff. de via publ. & itin. publ.
reficiend. quales sunt, flumina, portus, littora, ripæ &c. §. 2. 3. 4.
& 5. 7. de R. D. Item liber homo alienari & distrahi non potest.
l. 4. d. l. 6. l. 34. §. 2. l. 70. ff. de contrab. emt. excepto tempore fa-
mis & necessitatis, quo solo casu Parens propter nimiam pauper-
tatem egestatemq; victus causa, de jure civili liberos suos vende-
re potest. rubr. & l. 2. C. de patrib. qui fil. suos distrax. Magnif.
Ungepaur. in Exercit. Justinian. Exerc. 3. quest. 3. in Ajo.*

XXV. Cognitis jam his rebus, quæ, quia in commercio
non sunt, alienari nequeunt, cognoscendæ sunt etiam illæ quæ
quidem in commercio hominum sunt, ob specialem tamen legis
prohibitionem alienari & distrahi vetantur. quæ legis prohibitio
arctior est alia quavis. nulla enim est alienatio, nullus contra-
ctus adversus legem l. 5. C. de LL. & malæ fidei possessor esse dici-
tur, qui aliquid contra legum interdicta mercatur. l. quemadmo-
dum. 7. in fin. C. de agricol. & censit. lib. 11. Ea fit 1. in rebus dota-
libus, quæ simpliciter sine æstimatione datæ, à Marito quamvis
Domino, alienari non possunt, etiam consentientib9 mulieribus.
quamvis per L. Juliam de fundo dotali olim id liceret illis volen-
tibus l. un. §. 51. C. de rei uxor. act. si tamen juramento confirmave-
rint, alienatio valet de jure Canonico c. cum contingat. x. jurejur.
Covarr. in cap. quavis. part. 2. cap. 1. n. 7. & seqq. de pact. in 6to.
Et hæc procedebant olim tantum in fundo dotali. hodie prohi-
bitæ sunt etiam aliæ res immobiles pretiosæ & quæ servando ser-
vari possunt Magnif. Ungepaur. in Exercit. Justinian. Exerc. 7.
quest. 6. in Ajo. Bart. in l. 1. n. 18. ff. solut. matrim. Cessat au-
tem lex Julia de alienando fundo, si alienationis causa necessa-
ria, l. 1. ff. de fund. dotal. l. 2. C. eod. vel utilitas mulieris suadeat,
l. 26.

l. 26. ff. de jur. dot. sed hoc postremum tunc saltem habet locum, cum mulieri in ceteris mariti bonis satis cautum est. *aut b. sive de me. C. ad Sctum. Vellejan. l. 30. vers. omnes. ibi: opulentiis quidem maritis. C. de jur. dot. Nov. 61. Arnold. Ferron. ad consuetud. Burgund. titul. de dote. §. 12. & seqq.* Res vero paraphernales cum consensu mulieris alienare possunt l. 8. C. de pact. convent.

XXVI. *Secundò*, in rebus Minorum 25. annis, quæ sine decreto Judicis & causa cognita alienari nequeunt. l. 6. l. 11. & t. r. C. de prad. & ali. reb. min. l. 22. C. de administ. tut. nisi summa urgente necessitate: vel ob æs alienum. l. 12. C. de prad. & al. reb. min. vel aliud quidpiam quod evitari aliter quam rebus dividendis non potest. l. ult. C. eod. vel cum Pater vel Testator cui minor successit, alienationem permiserit l. 1. & 3. d. tit. cum non videatur tendere in detrimentum minoris, possitque testator legem rebus suis dicere quam voluerit. unde hac in parte voluntas ejus ultima valebit etiam postea irrito facto testamento. l. ult. ff. de reb. eor. qui sup. tut. Gutierrez. de tut. p. 1. c. 5. n. 64. vel cum Princeps alienationem specialiter concesserit l. 2. C. quãd. decret. opus nõ est. quia specialis ejus concessio vim habet decreti. Anton. Perez. in comm. ad C. d. tit. n. 4. Wesenb. part 1. conf. 3. n. 67. Res etiam illæ, quæ servando servari non possunt. quales sunt; vestes usu detritæ, item animalia supervacua licitè absque decreto Judicis alienari possunt. d. l. 22. in fin. C. de administ. tut. l. ult. C. quãd. decret. opus non est. reliquæ verò minimè, etiamsi alienatio illa utilis fuerit minori. veluti si vendatur fundus sterilis vel saxosus ex quo nulli proveniunt fructus. quia semper pertinet ad officium Judicis examinare, an expediat istis carere vel non. l. 5. §. 14. & l. pen. ff. de reb. eor. qui sub tut. vid. Fachin. lib. 3. contro. cap. 3. imò commune prædium distrahi & inter minores sine decreto dividi nequit. quia divisio est species quædam alienationis. Perez. C. de prad. & ali. reb. min. nisi ad divisionem provocante majore 25. annis. quo casu ejus alienatio concessa est. l. pen. C. d. tit. cum nemo invitus in communione detineatur, neque expediat ob rixas, quas excitare solet communio. Perez C. quãd. decret. opus non est. n. 3.

XXVII. Alienatio itaque sine decreto Judicis facta ipso jure est nulla & irrita, ita ut minori in integrum restitutio non

C lit

At necessaria, l. 2. C. de prat. & ali. reb. minor. sed res ita alienatas vindicare possit, nec teneatur precium à Curatore acceptum emptori restituere, nisi quantum in utilitatem suam conversum esse constiterit l. 10. C. eod. Confirmatur tamen alienatio sine decreto facta, si minor major jam factus eam expressè approbaverit aut tacitè ratam habuerit, & in toto quinquennio ex quo major factus non revocaverit l. 3. C. si maj. fact. alien. si scilicet alienatio ex titulo sit oneroso; nam ex titulo lucrativo facta, non nisi silentio decem annorum inter præsentes & viginti inter absentes confirmabitur. d. l. 3. C. d. tit. Sed si ex alienatione illa, quâ tanto temporis spatio ratam habuit, ultra dimidium justî precii ignorans læsus fuerit, restitutionis tamen beneficium propterea non denegatur, sed petere potest, ut quod justo pretio deest, suppleatur, vel restituatur l. 1. C. si maj. fact. alienat. cum & eo casu majoribus 25. annis, eorumque heredibus ultra dimidium læsis succurratur. l. 2. C. de rescindend. vendit. Perez. C. si maj. fact. alien. n. 4. & 5. Ast moribus hodiernis præscriptum est tempus decem annorum, tam ad restitutionem impetrandam, quam ad probandum contractum esse nullum ex eo quod minor prædium sine decreto alienaverit. quod si decreto interposito fuerit alienatum, & aliqua ex causa restitutio in integrum dari posset, impetrari debet intra quadriennium legitimæ ætatis, ex constitutione Imp. Justiniani in l. ult. C. de temp. in integ. rest. l. 11. C. de præd. & ali. reb. minor. Perez. C. si maj. fact. alien. Sfortias Oddo in tract. de in integ. restit. part. 1. quest. 19. art. 3.

XXIIX. Tertiò, Res aliena regulariter alienari nequit, sine consensu vel ratihabitione veri Domini. l. 6. C. de reb. alien. quia nemo plus juris in alium transferre potest, quam quod ipse habet. l. 54. ff. de R. J. & ideò à quocunque possessore vindicari potest, nisi is qui rem alienatam bona fide & justo titulo possidet, rem usu ceperit l. 2. l. 5. C. de reb. alien. non alien. l. 4. C. de rei. vind. quo casu exceptione præscriptionis adversus agentem seu tueri potest. Wesemb. in w. ff. de usurp. & usucap. n. 14. quia usucapione dominium acquiritur. l. 3. ff. de usurp. & usucap. à Domino enim res auferri nequit: cum id quod nostrum est, sine facto nostro ad alium transferri non possit. l. 11. ff. de R. J. Usucapio autem,

autem, quæ bono publico introducta est, ne scilicet diu & ferè
 semper in certa dominia essent. *l. 1. ff. de tit. & ut aliquis litium
 esset finis, l. fin. ff. pro suo. fit per possessionem continuam scilicet
 l. 3. l. 31. §. 1. l. 20. ff. de usurpat. & usucap. vel longi vel longissimi,
 vel etiam per immemorialis temporis præscriptionem, pro di-
 versitate scilicet rerum quæ possidentur. sic res mobiles triennio,
 pr. *J. de usucap. & long. temp. præscript. l. un. C. de usucap. trans-
 form. nonnunquam etiam quadriennio; ut bona vocantia fisco
 nuntiata §. ult. J. de usucap. l. 1. C. de quadrienn. præscript. usu ca-
 piuntur. Res immobiles, inter quas etiam referuntur servitutes
 & cetera jura incorporalia l. 2. l. pen. C. de servitut. Treutl. volum.
 2. disput. 22. th. 2. lit. g. inter præsentates decem inter absentes ve-
 ro viginti annorum, §. 1. J. de usucap. transform. l. 4. §. 27. ff. de
 usurpat. & usucap. l. 1. §. fin. ff. de aq. plur. arcend. d. l. 2. l. pen. C.
 de servit. quædam tamen etiam 30. vel 40. annorum possessione,
 l. fin. C. de præscript. 30. vel 40. ann. præscribuntur. ut res eccle-
 siasticæ, *auth. quas actiones. C. de SS. Eccles. Nov. 131. cap. 6. & o-
 mnes actiones. l. 3. l. 4. l. 8. C. de præscript. 30. vel 40. ann. ex-
 cepta injuriarum actione, l. si non convitii. C. de injur. doli, l. fin.
 C. de dol. mal. quærela inofficiosi, l. 34. C. de inoff. testam. accusa-
 tione adulterii, l. 6. C. de adulter. l. 29. §. 7. ff. eod. & aliis, quæ
 partim anno partim biennio, partim etiam quinquennio & plu-
 ribus præscribuntur, ut pleræque criminales, de quibus videre
 licet Dd. Res verò Romanæ Ecclesiæ, item res Civitatis & quæ
 religiosi locis vel domibus quocunque titulo relictae sunt, im-
 memoriali tempore, h. e. spatio centum annorum præscribun-
 tur. l. 23. junct. *auth. quas actiones. C. de SS. Eccles. c. nemo 17.
 caus. 16. quest. 4. cap. cum vobis. 14. x. de præscript. Treutler. vo-
 lum. 2. disput. 22. th. 4. lit. m.****

XXIX. Sed hic offert se quæstio aliqua non contemnen-
 da, an is qui spatio 30. vel 40. annorum rem mala fide possede-
 rit, nihilominus eam usucapere & præscribere possit, ita ut ad-
 versus agentem exceptione præscriptionis munitus sit? Verum
 Resp. distinguendo, aut mala fides ab initio tempore traditionis
 statim adest, aut traditione facta, postea demum supervenit. (per
 malam fidem autem intelligo hic, scientiam rei alienæ. *l. un. C.*

de usucap. transform.) Priori casu usucapio non procedit. *l. un. C. d. tit. §. 12. ff. de usucap.* quia bona fides ad usucapionem inducendam semper est necessaria, *l. 2. pr. ff. pro emptor. §. 10. f. de usucap. pr. f. eod. l. 2. C. de prescript. long. temp.* Posteriori verò casu mala fides eam non impedit. *l. penult. ff. pro emptor. l. 2. pr. ff. eod. l. unic. C. de usucap. transform.* nisi per interruptionem civilem vel naturalem interrumpatur. *l. 10. de acquir. vel retinend. possess. cap. illud. 8. x. de prescript. l. 5. de usurpat. & usucap.* quia sufficit ab initio bonam adfuisse fidem, *§. 12. f. de usucap. l. fin. C. de prescript. long. temp. d. l. un. C. de usucap. transform. l. 2. pr. l. pen. ff. pro emt. Wesenb. in c. ff. de usurpat. & usucap. n. 11. Treutl. volum. 2. disput. 22. th. 6.* sed hoc de jure Civili procedit tantum in longi temporis præscriptione. *pr. f. de usucap. l. 6 l. 9. C. de prescript. long. temp.* In longissimi verò vel immemorialis temporis præscriptione bona fides præcisè non requiritur. *l. 3. l. 4. l. 7. C. de prescript. 30. vel 40. ann. Nov. 119. cap. 7. Vasq. illust. contro. lib. 2. cap. 81. num. 11. Perez C. de prescript. 30. vel 40. ann. num. 1. Treutl. volum. 2. disp. 22. th. 6. lit. a.* quia vim habet tituli, privilegii, juris constituti, legis, veritatis &c. *Salicet. ad l. 2. C. de Servit. & aqua. Bald. consil. 353. lib. 1. n. 3. Decius ad l. traditionibus. n. 12. C. de pact. & in consil. 496. num. 5. cons. 638. n. 4. Boerius decis. 39. n. 7. Jaf. cons. 209. lib. 2. Wesenbec. cons. 8. part. 1. num. 2.* Secus verò est de jure Canonico. ubi bona fides & ab initio & postea quovis tempore est necessaria, nec ullam præscriptionem sine bona fide admittit. *cap. fin. x. de prescript. cap. 2. de R. f. in 6to. cap. vigilant. 5. x. de prescript. Mascard. de probat. volum. 3. conclus. 137. n. 38. Treutl. volum. 2. disp. 22. th. 6. lit. a. Wesenb. in c. ff. de usurp. & usucap. num. 11. Perez C. de prescript. 30. vel 40. ann. n. 1. Geill. 2. obs. 18. n. 7. & seqq. Panormit. in cap. ult. x. de prescript. n. 4.* quod etiam hac in parte servandum esse asserit *Mynsing. 4. obs. 6.* & pluribus præjudiciis confirmat. *d. loc.* quia in præscriptionibus tractetur de peccato. cum id quod non ex fide fiat peccatum sit, & quod quisque noverit se alienum possidere, restituere teneatur. *Perez Cod. de prescript. 30. vel 40. ann. cap. 4. de R. f. in 6to. vid. Fachin. lib. 8. contro. cap. 26. Geill. 2. obs. 18. num. 9.*

XXX. Quod autem in th. præcedenti, 28. dixi, alienationem rei alienæ sine consensu Domini factam non valere. ampliatur, 1. in Matre, quæ pro debito filii res illius in solutum dando ipsi nihil auferre potest, nisi major viginti quinque annis factus, consenserit & ratum habuerit. *l. 7. C. de reb. alien. non alien.* 2. in Patre, qui res filii emancipati sine consensu ejus alienando, ipsi nequicquam nocet. *l. 5. C. de tit.* 3. in Marito, distrahente res uxoris absq; ejus consensu; vel si quidem supervenerit, ad eum tamen inducta sit fraude. *l. 2. C. d. tit.*

XXXI. Limitatur verò supra dicta regula, 1. in ultimis voluntatibus, puta in legatis, in quibus alienatio rerum alienarum valet: ita ut eas redimat, si possit, aut si non possit, æstimationem earum dare heres cogatur. *§. 4. J. de legat. l. 67. §. 8. ff. de leg. 2. l. 10. C. eod.* modò testator non ignoraverit rem fuisse alienam. *d. §. 4. J. de legat. d. l. 10. C. eod.* 2. in emtione & venditione, *l. 28. ff. de contrab. emt.* qui enim vendit non habet necesse, ut dominium rei in emtorem transferat, sed tantum ut habere, ei liceat, *l. 25. §. 1. ff. d. tit. l. 30. §. si sciens. ff. de act. emt. & vend.* modò contrahentes ignorent rem alienam esse, aut saltem emtor nesciat. aut si sciant, bona fide id faciant. nam si mala fide, venditio nullius est momenti, & res sit furtiva. *§. 2. J. de usucap. l. 34. §. 3. ff. de contrab. emt. Vultej. ad pr. J. de emt. & vend. n. 37. & 38.* Non malè autem hic quæritur, an donatio illa, quæ à Constantino M. Imperatore, Sylvestro Papæ facta dicitur, jure subsistat? Verum antequam hæc quæstio decidatur, videndum prius est, an etiam donatio illa reverà facta sit? deinde si facta sit, an jure subsistat? Et ad priorem quæstionem R. negando eam factam esse. quæ enim de Constantino M. & Sylvestro Papa pro affirmativa opinione in medium proferuntur, meræ sunt fabulæ. Nec obstat textus ex jure Canonico adducti, ut, *c. Constantinus. 13. dist. 96. c. futuram 15. caus. 12. quest. 1. fundamenta 17. de elect. & elect. potest. in 6to. Clementin. un. de jurejur.* quia in illis agitur de proprio Pontificis testimonio, absurdum autem est in propria causa quempiam admittere testem *l. 10. ff. de testib. & cap. insuper. 6. in fin. x. cod.* & si verba ipsa *c. constantinus. 13. dist. 96.* intuearis, conspicuè falsitatem Palea prodit. Ad posteriorem

Resp. itidem negando. quia Constantinus Imperator ut Imperator alienare nihil potuit, cum ipsi quicquam quod contra officium est Imperatoris facere haud licuerit, nec jus Reip. pactio-
bus suis mutare potuerit. *l. 2. §. jus reipub. 8. ff. de administ. rer. ad civit. pertin. vid. Magnif. Ungepaar. in Exercit. Justinian. Exer-
cit. 1. quest. 4. in Ajo.*

XXXII. *Quartò*, alienari prohibentur res communitalis. ex causa tamen necessitatis, administratoribus Reipub. eas alie-
nare permittum est. *l. ult. C. de frument. urb. Constantinopol. lib. 11. auth. novissimè. C. de administ. tutor. l. fin. C. de vendit. reb. civ. Wesenb. part. 2. conf. 9. n. 6.*

XXXIII. *Quintò*, Res quæ legato vel fideicommissio, sive purè sive cum conditione, aut quocunque alio modo sunt subje-
ctæ, validè alienari nequeunt. *l. ult. §. 3. & 4. & auth. res que C. commun. de legat. Wesenbec. in w. ff. de legat. 1. n. 9. in fin.* Quare legatum ad pias causas relictum nullo modo alienari potest, si-
quidem qui hoc dari jussi sunt, aut locus ex quo jussum est hoc præberi in ipsa aut vicina provincia fuerit: Si verò loca aut per-
sonæ, ex quibus hoc dari præceptum est, longius fuerint: tunc liceat illis, quibus hoc relictum est, si etiam pars obligata consentit, commutare legatum & pro eo percipere redditus ido-
neos; aut etiam vendere, si voluerint; ita tamen ut pretium ad utilitatem piarum causarum proficiat. *Nov. 131. cap. 12.* Res et-
iam quæ expressè vel tacitè à Testatore in testamento alienari prohibita est, ab ullo vel herede vel legatario alienari nequit, nec alienatio subsequuta tenet. *l. 114. §. 14. ff. de legat. 1. Everhard. in Topic. loco, à lege ad Testatorem.* Prohibitio autem ita facta in testamento aliter non subsistit, nisi expressa justaque causa, pro-
pter quam alienationem fieri nolit. *d. l. 114. §. 14. ff. de legat. 1. ne aliàs facilè rerum commercia impediuntur, Perez C. de reb. alien. non alien. n. 7.*

XXXIV. *Sextò*, Nec res litigiosa alienari potest. *l. 1. ff. de litigios. & t. t. C. eod.* quæ autem dicatur res litigiosa vid. *auth. litigiosa res. C. d. rit.* Unde alienatio etiam illa, quæ judicii mu-
tandi causa facta est, non subsistit. *l. 1. ff. de alien. jud. mut. caus. fact.* quæ est, quando quis alienando rem, de qua quæstionem se
passu-

697.

passurum arbitratus est, alium nobis adversarium, duriores
scilicet & potentiores. l. 2. & 3. C. de alien. judic. mut. caus. fact. qui
vel facile conveniri non potest, vel aliqua fori se exceptione
tuetur, suo loco, substituit, idq; data opera in fraudem nostram
fecerit. d. l. 1. ff. eod. sed quoniam exinde interdum judiciorum
exitus durior constituitur opposito nobis alio adversario, & cum
iniquum sit ex alieno facto causam nostram fieri deteriore. l. 2.
ff. quod vi aut clam. l. 7. ff. de R. J. Idcirco Prætor vel Pro Con-
sul non immerito prospexit, ut si quis tali modo rem alienaverit,
tanti nobis in factum actione teneatur, quanti nostra inter sit,
alium adversarium privatum tamen Wesenb. in w. ff. de alien. jud.
mut. caus. fact. n. 2. nos non habuisse. d. l. 1. l. 4. §. 5. l. 3. §. 4. ff.
eod. & sic in integrum restitutionem nobis pollicetur. d. l. 3. §. 4.
ff. d. tit. l. un. C. eod. nisi is qui alienavit, paratus sit utile vindica-
tionis iudicium pati perinde ac possideret. l. 3. §. fin. ff. de alien. jud.
mut. caus. fact. requiritur autem & dolo malo & iudicii mutandi
causa factam esse alienationem; utrumque enim concurrat ne-
cesse est. Bart. in l. item. 4. §. fin. ff. tit. si quis igitur ob valetudi-
nem, aut ætatem aut occupationes necessarias litem in alium
transulerit, in ea causa non est, ut hoc edicto teneatur. d. l. 4. §.
3. ff. eod. quia in necessaria alienatione dolus inesse nequit. We-
senb. in w. ff. eod. n. 6. Si verò quis Magistratum, aliave potestate
civilis publicaque præditum nobis substituat, ipso jure nulla est
alienatio, Wesenb. in w. ff. d. loc. n. 2. quemadmodum & illa quæ
sit iudicio semel inchoato & re facta litigiosa nullius est momen-
ti. l. 2. §. l. fin. C. de litigios. saltem ope exceptionis. Treutl. volum.
1. disp. 11. th. 18. lit. c. quia pendente iudicio nihil est innovandum.
t. t. C. ut lit. pendent. §. t. t. x. eod. Wesenb. in w. ff. d. loc. n. 5. unde
cum alienando nihil efficiatur, non tenetur hoc edicto, cum
actoris nihil inter sit; perinde atque is, qui cum alienasset, statim
rem recepit. l. 8. §. 4. & 5. cum l. seq. ff. de alien. jud. mut. caus. fact.
quoniam alienatio iudicii mutandi causa facta, non ad præsen-
tia sed futura iudicia pertinet. l. 24. §. 1. ff. commun. dipl. Wesenb.
in w. ff. d. loc. n. 5. Treutl. volum. 1. disp. 11. th. 18. Cujac. in w. C. de
alien. jud. mutand. caus. fact.

XXXV. Septimo, Res arrestata in præjudicium Credito-

ris

tis vendi aut alienari non debet, non magis ac si pignus uni prius
 obligatum, deinde alteri obligetur. *cap. qui prior. 54. de R. 7. in
 610. l. 11. ff. qui potior. in pignor. l. 15. §. 5. ff. de re judic. auc.*
 si forsitan incio Creditore alienatio facta, Creditor qui
 arrestum impetravit, per actionem hypothecariam in
 subsidium, & si ex aliis debitoris bonis sibi haud satis fieri
 possit, illa alienata bona à tertio possessore vindicare non
 prohibetur. *l. 24. cum auth. hoc si debitor. C. de pignor. & auth.
 sed hodie. C. de O. & A. Coler. de process. Execut. p. 1. c. 11. num. 26.
 Berlich. p. 1 conclus. 74. n. 156.* quia bona illa cum onere arresti
 ad quemcunque possessorem etiam singularem transeunt. *arg. l.
 12. C. de distract. pignor. l. 1. C. debitor. vendit pig. imped. non. posse.
 Magnificus Dn. Christophorus Philippus Richter, Jctus & Comes
 Palatinus Cesareus, Facultatis Juridicæ Senior & c. Præceptor &
 Promotor meus omni honoris cultu devenerandus in decision. decis.
 72. cum præjudiciis ibi allegatis.*

XXXVI. Octavo, etiam Emphyteusis, *l. fin. C. de jur.
 emphyteut. & Feudum, sive illud sit Ecclesiasticum sive Seculare,
 sine consensu Domini alienari prohibentur. c. un. §. fin. 2. F. 8. c.
 un. 2. F. 9. c. un. 2. F. 52. & c. un. 2. F. 55. Frider. Schenck. liber Baro
 à Tautenburg. tract. de feud. lib. 1. tit. 13. Sonsbec. tract. de feud.
 part. 12. n. 74.* adeò ut si Vasallus sine consensu Domini alienave-
 rit, quia Dominum contemnere videtur feudo privetur *c. un. in
 pr. vers. aut si libellarii. 1. F. 5. c. un. §. fin. in fin. 2. F. 24. c. un. 2. F.
 38. c. un. in fin. 2. F. 42. c. un. vers. hodie. 2. F. 44. Rosenth. in synops.
 feudal. cap. 9. conclus. 1. n. 1. & seqq. Vultej. lib. 1. de feud. cap. 10. n.
 57. & cap. 11. n. 85. & seqq. & Scriba qui instrumentum super alic-
 natione hujusmodi sciens confecerit, infamia notandus ac ma-
 nus amissione mulctandus sit. *c. un. §. Scriba vero 2. F. 55. Zasius
 tract. de feud. part. 9. n. 3.* & hæc regula ampliatur, 1. ut nulla ali-
 qua etiam dispositio ultimæ voluntatis in feudo locum obtine-
 at. *c. un. in pr. 1. F. 8.* etiamsi Vasallus in animæ suæ salutem vel
 ad pias causas feudum legaverit. *c. un. §. fin. 2. F. 9. c. un. in verb.
 vel pro anima judicare. 2. F. 55. Baro Schenck. de feud. l. 2. tit. 9.
 n. 3.* quia ecclesia cultrix & auctrix justitiæ, non patitur contra
 justitiam aliquid in se vel in alium fieri. *c. un. 1. F. 13. Sonsbec.
 tract.**

598.

tract. de feud. part. 12. n. 85. 2. Etiam si ob urgentem quoque necessitatem alienaverit. arg. c. un. 2. F. 9. verb. necessitate, junct. c. un. 2. F. 52. & 55. Nobiliss. Struve in Exercit. feud. Exerc. 13. th. 1. Consensum tamen hoc summæ necessitatis casu sine justa causa Dominus Vasallo denegare haud poterit. Nobiliss. Struve dict. loc.

XXXVII. Sed ut Vasallus feudo privari possit, insuper requiritur. 1. rem ex justo titulo per traditionem revera esse translata. *c. unic. in pr. vers. callidis in verb. feudum vendunt & in aliis transferunt. 2. F. 55. Wesenbec. tract. de feud. cap. 11. num. 3. Arume. disp. feudal. 7. thes. 5. Nobiliss. Struve in Exercit. feudal. Exerc. 13. th. 9. 2. Vasallum scivisse feudum fuisse. 3. Dominum declarasse velle se rem feudalem in commissum cecidisse, aut aliunde de hac ipsius voluntate constare posse. vid. Vultej. lib. 1. de feud. cap. 11. n. 87. & seqq. Verum hæc omnia accipienda sunt de feudo novo tantum, in quo solius Domini consensus sufficit, cum in eo alienando ipsius tantummodo præjudicium vertatur. *arg. c. unic. §. donare. verb. si tamen feudum erat paternum. 2. F. 9. c. un. in pr. verb. si paternum fuit. 2. F. 39. vid. Hartm. Pistor. lib. 2. quest. 4. n. 44. & 63. Schrad. de feud. part. 8. cap. 8. n. 15. & seqq. cap. 7. n. 31 & seq. cap. 8. n. 2. & seqq. Nobiliss. Struve in Exercit. feud. Exerc. 13. th. 1. non etiam agnatorum; quippe qui in novo feudo regulariter non succedunt. c. un. §. his verò. 2. F. 11. c. unic. §. fin. 1. F. 14. c. un. 2. F. 12. c. un. 2. F. 45. c. un. 2. F. 50. Borcholt. de feud. cap. 7. rubr. de successione & c. n. 78. Vult. lib. 1. de feud. cap. 9. Gorhof. Anton. disp. feudal. 5. th. 7. lit. b.**

XXXIIX. Secus verò est de feudo paterno, in quo præter Domini etiam agnatorum consensus requiritur. *c. unic. §. sed etiam. 2. F. 3. c. un. §. e contrario. 2. F. 8. Barc. Schenck de feud. lib. 3. tit. 17. quia agnati in hoc feudo jus habent succedendi. c. unic. §. hoc quoque. 1. F. 8. c. un. §. his verò. 2. F. 11. quod ipsis Dominus nulla ratione auferre & intervertere potest. c. unic. in pr. 2. F. 39. Mynsing. 4. obs. obs. 85. Obrecht. de feud. lib. 3. cap. 8. num. 147. & seqq. quod adeò etiam procedit, ut Vasallus feudum antiquum ne quidem in agnatum remotiorem, in præjudicium agnati proximioris alienari possit, quin semper illud proximior revocare*

D

& re-

& recuperare queat: *c. un. §. Titius. 2. F. 26. Schneidew. in epit om. feud. part. 7. cap. 1. n. 4. Hartm. Pistor. lib. 2. quest. 6. n. 10. & 20. Nobiliß. Struve in Exercit. feud. Exercit. 13. th. 16.* Si verò sine consensu agnatorum alienatum fuerit, alienatio quidem vivo alienatore valet; mortuo verò eo, agnati jure suo uti & feudum revocare possunt. *c. un. §. hoc quoque. 1. F. 8. c. un. in pr. vers. et si clientulus. 1. F. 13. c. un. §. Titius. 2. F. 26. Hartman. Pistor. lib. 2. quest. 6. n. 59. & 60. Baro Schenck. de feud. lib. 3. tit. 17. vel etiam vivo alienatore, reddito pretio, jure protimiseos illud redimere. Hartm. Pistor. d. loc. & lib. 2. quest. 11. Mynsing. 4. obs. 85. quemadmodum & filius vivo patre feudum alienatum restituto pretio revocare potest. arg. c. un. §. Titius. verb. pretio reddito etiam vivo Titio. 2. F. 26. Schrad. de feud. part. 8. cap. 7. num. 9. & seqq. Rosenthal. in synops. feud. cap. 9. concl. 87. n. 1. & seq. & concl. 88. n. 1. & seq. & num. 7. cum seqq. Nobiliß. Struve in Exercit. feud. Exerc. 13. th. 22.* Et si unus atque alter ex multis agnatis in eodem gradu existentibus alienationi consentiat, reliqui, qui non consenserunt, feudum alienatum non in solidum, sed pro sua duntaxat parte revocare possunt, uti eleganter docet *Hartm. Pistor. lib. 2. quest. 7. n. 1. & seqq. & n. 24. & seqq.* Si autem feudum alienatum fuerit absque voluntate & consensu Domini, sive illud sit novum sive paternum, agnati illud revocare nequeunt, sed soli Domino, alienatore adhuc in vivis existente, aperitur. *c. un. in pr. vers. aut si libellario. 1. F. 5. c. un. §. ult. in fin. 2. F. 24. c. un. 2. F. 38. c. un. in fin. 2. F. 42. c. un. 2. F. 44. c. un. in pr. vers. callidis. 2. F. 55.* quod tamen intelligendum minimè est, quasi perpetuò, exclusis scilicet agnatis, penes Dominum maneat; sed tamdiu saltem, quamdiu alienator superstes est, eo verò defuncto ad agnatos devolvatur, secundum *Hartm. Pistor. lib. 2. quest. 17. num. 13. Vultej. lib. 1. de feud. cap. 11. n. 157. Nobiliß. Struve in Exercit. feud. Exerc. 13. th. 10. Diss. Matth. Berlich. part. 2. conclus. 59. num. 15. & seqq.*

XXXIX. Notandum autem hic quod dixi de alienatione sine consensu Domini facta, etiam reciprocè valere. ut Dominus feudum, hoc est, dominium suum directum alienare & sine consensu ipsius Vasalli ad alium transferre nequeat. *c. unic. §. firmiter*

699.

ter. 1. in fin. 2. P. 55. c. unic. §. ex eadem lege. 2. F. 34. Zasius de feud.
part. 9. n. 9. Baro Schenck. de feud. lib. 2. tit. 9. in fin. & lib. 3. tit.
12. Nobiliss. Struve in Exercitat. feudal. Exercit. 13. th. 1. nisi sum-
ma necessitate coactus: Nobiliss. Struve dict. loc. non tamen hoc
casu Dominus feudum alienans, proprietate ejus cadit, quemad-
modum Vasallus sine voluntate Domini alienans, jure suo cadit.
c. un. §. si quis. 1. F. 22. Baro Schenck. de feud. lib. 3. tit. 12. Nobiliss.
Struve in Exercit. feudal. Exerc. 13. th. 9. in fin. oppignorare verò
alii potest. Baro Schenck. de feud. lib. 3. tit. 31. scilicet absque
translatione possessionis, quia hæc alienatio, quæ fit à Domino
in scio & non consentiente Vasallo, est de alienatione strictè ita
dicta accipienda; qualis est illa, qua proprietas sive dominium
directum in alium omninò transfertur, & novus feudi Dominus
constituitur. Nobiliss. Struve in Exercitat. feud. Exerc. 13. thes. 1.
Quæritur igitur, an in dotem dari sine consensu Domini possit?
& R. Si pater vel alius dotem in feudo foeminae constituere velit,
aut maritus propter nuptias donare feudum, minimè hoc ipsis
concessum sit. c. un. §. donare. 2. F. 8. cap. nuper. 6. x. de donat. in-
ter vir. & uxor. Uxori vero, feudum quod habet, marito in do-
tem dare prohibitum non sit, c. un. 2. F. 13. c. un. 2. F. 17. quia præ-
cipua foeminarum utilitas est quam ex bonis suis habent, ut pos-
sint inde dotari & propter dotem nubere. l. 2. ff. de jur. dot. &
quicumque feudum foeminae concedit, videatur quoque potesta-
tem ipsi facere dotem in eo constituendi, in primis cum non so-
lum & ipsa maneat Domina dotis, l. 30. C. de jur. dot. sed etiam,
maritus uxorem alere & omnia onera matrimonii ferre tenea-
tur, adeoque uxor eò ipsò, quò feudum in dotem dedit, adhuc
fructum ex feudo capiat: ac ipsi quoque feudi Domino hæc do-
tis constitutio potius profit quam noceat, cum enim uxoris con-
ditio ita reddatur melior, melius quoque providere poterit quo
debita servitia præstentur. Nobiliss. Struve in Exercitat. feudal.
Exercit. 13. thes. 5. Non tamen feudum æstimatò in dotem dare
potest, quia æstimatio venditionis vicem obtinet, l. 5. l. 10. C. de
jur. dot. nec pactum, quod maritus debeat lucrari dotem, adjice-
re. c. un. 2. F. 13. Nobiliss. Struve sup. dict. loc.

XL. Et quamquam Vasallus sine voluntate Domini feu-

D 2

dum

227
dum alienare non possit, alii tamen æquali & ejusdem conditio-
nis viro, per subinfeudationem in infinitum concedere potest,
puta, si Vasallus sit miles & in alium militem subinfeudationem
fecerit, qui Domino nec secus nec segnius ac prior Vasallus ser-
vire possit; item si eadem lege qua id primò acceptum fuit, con-
cedat. *c. un. §. similiter. 2. F. 34. Baro Schenck. ad hunc §. tract. de
feud. lib. 3. tit. 12.* 2. Si in proximum agnatum libellario contra-
ctu feudum sine consensu Domini transtulerit, alienatio substi-
tit. *c. un. in fin. 1. F. 13.* quia non intelligitur tunc alienatio seu li-
bellatio propriè fieri, sed quædam potius quasi refutatio. *c. un.
in pr. 2. F. 39. Baro Schenck. de feud. libr. 1. tit. 13. & lib. 2. tit. 9.*
3. Si eo pacto ab initio sit concessum, ut liberè alienari possit.
c. un. 2. F. 48. Nobiliss Struve in Exercit. feudat. Exerc. 13. thes. 13.
4. Si Vasallus tadio feudi captus illud Domino resignet & refu-
tet, quod etiam ipso invito facere potest. *c. un. 2. F. 38.* & denique
5. Si transactione bona fide non fraudulentè inita, hoc in adver-
sarium traducat. *c. un. 2. F. 43. Baro Schenck. de feud. lib. 3. tit. 31.
Sonsbec. tract. de feud. part. 12. n. 96.*

XLI. Ultimo denique loco alienari etiam legibus prohi-
bentur; domus negotiandi causa ut destruat, *l. 51. ff. de con-
trab. emt. l. 41. cum l. seq. ff. de legat. 1. Wesenbec. in w. ff. de con-
trab. emt. ne urbium aspectus ruinis deformetur. & Venena, nisi
adjectione alterius materiæ fieri possint salutaria. l. quod sæpè. 35.
§. veneni. 2. ff. de contrab. emt.*

Causa For-
malis.

XLII. Sequitur nunc causa formalis. Causa alienationis
Formalis est, ut alter det alter accipiat; vel, est ipsa Conventio.
Et potest vel purè, vel in diem vel sub conditione fieri alienatio.
§. emtio. 4. §. de emt. & vendit. & t. t. C. de condit. insert. verbis
directis vel indirectis. *§. fin. §. de singul. reb. per fideicommiss. re-
lict. l. 118. ff. de legat. 1.* etiam inter absentes & ignotos, per Pro-
curatorem, nuncium aut epistolam. *l. 4. l. 10. ff. de donat. l. 6.
l. 29. C. eod. l. 1. & 2. ff. de contrab. emt. l. 2. §. 3. ff. de O. & A. nec
interest, utrum in scriptis. l. 13. l. 20. l. 25. C. de donat. aut sine
scriptura, l. 1. ff. de contrab. emt. l. 29. C. de donat. celebretur: nisi
sit aliqua donatio, quæ summam 500. aureorum excedat, quæ, ne
prodigaliter quis liberalitatem suam exerceat, & expediat rei-
publi.*

publ. neminem re sua abuti. §. 2. *J. de his, qui sunt sui vel alien. jur.* in acta publica redigi, Magistraribusque insinuari debet. *l. 27. C. de donat. §. alia autem. 2. J. eod. l. 30. l. 31. C. eod.* excepta donatione Principum & Imperatoris, *l. sancimus. 34. C. d. tit.* nec aliter ratificatur, quam si publica scriptura interveniat. *Wesembec. in w. ff. de donat. n. 6.* nec morte etiam confirmari potest, *l. 25. C. de donat. inter vir. & uxor.* nisi quatenus est infra summam 500 aureorum, *d. l. 34. C. de donat.* & expressa donantis contestatione confirmata. *d. l. 25. C. de donat. inter vir. & uxor.* quia ejusmodi contestatio est loco ultimæ voluntatis, seu donationis mortis causa, quæ talem insinuationem non desiderat. *l. fin. C. de donat. mort. caus. Wesembec. in w. ff. de donat. n. 6. Schurff. consil. 6. & 46. cent. 1.* Imò juramentum etiam defectum insinuationis supplet, de Jure Canonico. *Geill. 2. obs. 39.*

XLIII. *Causa Finalis.* Causa alienationis Finalis est, ut vel dominium vel jus ab alienante in accipientem transferatur. Non igitur alienat, qui hereditatem delatam non vult acquirere; quoniam alienare non videtur qui non acquirit. *l. 4. l. 6. §. 1. ff. que in fraud. Creditor. l. si paterna. 3. C. eod. l. non fraudantur. 134. ff. de R. J. l. 26. ff. de jur. fisci. Wesembec. part. 1. consil. 11. n. 24.* & repudiata hereditas nunquam quæ sita intelligitur. *l. 1. C. que in fraud. Creditor.* etiam quæ liberis ipso jure quæritur. *d. l. si paterna. 3. C. d. tit. l. 5. C. de repud. vel abstinend. hered. Socin. libr. 4. consil. 77. n. 5. Wesemb. part. 1. consil. 11. n. 25.* & nihil accipit qui rem propriam emit, cum rem propriam frustra emit emtor; *l. 16. ff. de contrab. emt. l. 21. ff. de usurpat. & usucap.* quia quod ejus est amplius illius fieri nequit. *§. sed si rem. 10. J. de legat. §. sic itaq; 14. J. de action.* quæ ratione nec Domino res sua, nisi sub conditione, quæ existente, legatarii jam esse desierat, rectè legatur. *l. si rem. 31. ff. de V. O. & ibi Donell. Wesemb. in w. ff. de legat. 2. n. 4.* item si dominium ejus ex causa onerosa legatarius habeat, *§. si res aliena. 6. J. de legat. Treutler. volum. 2. disp. 13. th. 5. lit. f.* vel Testator jus habeat aliquod in re, vel alius quidam. hoc enim casu legatum potest esse utile legatario; quia tunc Testator videtur legare illud jus, quod legatario & sic dominio rei deest. *l. 71. §. pen. & ult. ff. de legat. 1.* Unde si res tua, quam alteri obligasti vell

297
oppignorasti, tibi legata fuerit, heres tenetur ad redimendam
eam. *l. si tibi homo. 68. ff. de legat. 1.* & sic omnibus debitoribus
etiam ex res quæ debentur, rectè legantur, licet Domini earum
sint. *l. 1. l. liberationem. 3. ff. de liber. legat. §. si quis. 13. f. de legat.*
Maritus quoque Uxori dotem legare potest; quia legata ple-
nius est quàm de dote actio. *§. sed si. 15. f. de legat. l. un. §. cum*
autem 7. verb. exactio. C. de rei uxor. action. l. 64. ff. de furt. Si
quis autem sciens prudensque rem emerit ab eo, cui bonis inter-
dictum, vel cui tempus ad deliberandum de hereditate ita datum
est, ut ei diminuendi facultas non sit, rei dominium non acqui-
rit. *l. si sciens. 26. ff. de contrah. emt.*

Effectus.

XLIV. Effectus alienationis varius est, prout est causa ex
qua alienatio provenit. Sic si ex causa emtionis & venditionis
alienatio facta sit, competit actio emti & venditi. *l. 1. ff. & C. de*
act. emt. & vendit. ex causa mutui, condictio certi. *pr. f. quib.*
mod. re contrah. oblig. l. certi condictio. 9. ff. de reb. credit. ex causa
legati, ad id consequendum legatario tres competunt actiones:
Rei Vindicatio, Hypothecaria & personalis. *l. 1. & 2. C. commun.*
de legat. Schnobel. ad pandect. disp. 17. th. 22. & sic consequenter
pro variis causarum figuris. Ex causa donationis verò, si res do-
nata tradita nondum fuerit, & nudum tantum pactum interve-
nerit, competit donatario actio quæ condictio ex lege appella-
tur; quoniam competit ex nova constitutione *l. si quis argen-*
tum. 35. §. fin. C. de donat. Nov. 162. cap. 1. Wesenb. in w. ff. de do-
nat. n. 7. aut si stipulatio annexa fuerit donationi, ex stipularu
agetur. *d. Nov. 162. cap. 1. Treutl. volum. 2. disp. 19. th. 7. lit. b.* In-
terdum etiam rei vindicatio, instrumentis scilicet rei donatæ
traditis. *l. 1. C. de donat.* nec ea quæ semel ritè donata sunt, a-
missione instrumentorum revocari queunt, *l. 2. C. de revocand.*
don. nec alienatione à donante postea facta, *l. 3. C. d. tit.* nec alle-
gatione doli, *l. 4. C. eod.* aut rescripto Principis, *l. 5. C. d. tit.* aut præ-
textu etiam absentia ejus, cujus consensus necessariò & ex juris
solennitate non requiritur. *l. 6. C. eod.* licet aliis modis revocari
permissum sit; puta si conditio, modus aliave pacta adjecta quæ
jure subsistunt, non servantur. *l. 1. & t. t. C. de donat. quæ sub mod.*
2. ob ingratitudinem ex causis jure expressis. l. 1. auth. quod mater.
l. pen.

*l. pen. & l. fin. C. de revocand. donat. 3. ob supervenientes liberos. l. ff. unquam. 8. C. d. titul. Cujac. 20. obs. 5. Mynsing. 5. obs. 63. Nobiliß. Struve in Exercit. feud. Exerc. 13. th. 4. Summa, alienationis effectus est, quod accipiens, si à vero Domino ipsi res sit legitimè tradita, sive à non Domino, legitimo tamen tempore usu capta, possit eà uti, & pro arbitrio tanquam verus Dominus liberè de eà disponere *l. 21. C. mandat. & si fortè rem amiserit, rei vindicationem intentandam habeat. l. actionem. 25. ff. de O. & A. contra quemvis possessorem, l. 9. ff. de rei vindic. etiam eum qui dolo defuit possidere. l. 27. §. sed & is. 3. l. 36. ff. d. tit. nec non qui liti spontè se obtulit, eamque secum contestari passus est. l. 25. ff. eod. Donatio verò à Patre facta filio in potestate constituto, rata non est. l. 11. l. 17. C. de donat. l. donationes. 25. C. de donat. int. vir. & uxor. nisi facta emancipatione, morte patris, juramento & aliis modis confirmetur. Geill. 2. obs. 38. Mynsing. 4. obs. 75. item donatio quæ constante matrimonio fit inter conjuges ob nullam causam, & ideò à dote maximè differt, est invalida, quod ideò primò moribus receptum est, ne mutuato amore invicem spoliarentur, neque concordia pretio cociliari videretur, atque ea ratione eveniret, ut venalia essent matrimonia, donationibus non temporantes, sed profusà ergà se facilitate melior in paupertatem incidere, deterior vero ditior fieri diceretur. l. 1. 2. & 3. ff. de donat. int. vir. & uxor. Paul. lib. 2. tit. 23. Ulpian. tit. 7. & postea oratione Imperat. Antonini Augusti in senatu habita, confirmatum est. l. 3. l. 32. ff. d. tit. quæ prohibitio tamen ad illas donationes minimè pertinet, quæ neque donantem pauperiorem, l. 8. C. eod. cap. nuper. 6. x. eod. neque accipientem locupletiozem reddunt. l. 5. §. 8. l. 7. §. 1. ff. eod. Wesenbec. in r. ff. de donat. inter vir. & uxor. n. 4. sed eatenus tantùm hæ donationes revocantur, quatenus accipiens invenitur factus locupletior. d. l. 7. §. 1. ff. d. tit. l. 5. §. 8. ff. eod. l. 17. C. eod. Confirmatur tamen donatio inter conjuges facta morte ipsius donatoris, l. 32. §. 3. ff. eod. l. 25. C. eod. nisi summam 500. aureorum excedat, de quibus supra th. 42. Sed quæritur hic, an etiam donatio reciproca constante matrimonio inter conjuges facta, quod si unus è vivis excedat, bona prædefuncti ad superstitem pervenire debeant, jure subsistat? Et quam**

quam

quamvis tale pactum inter paganos non valeat. *l. 19. C. de pact.*
cum sit pactum de futura successione, quod jure improbat. *l.*
15. l. fin. C. eod. attamen contrariam sententiam veriore, &
consuetudine invaluisse, atque in Camera Imperii Judicando fir-
matam esse, testatur *Mynsing. 2. obs. 33.* Denique alienatio etiam,
quæ facta est in fraudem Patroni non valet, ad diminuendam vi-
delicet Patroni portionem, nec interest utrum mortis causa facta
sit an non? omni enim modo revocatur. Si vero eam proponas
mortis causa esse factam, quod tibi probandum est, non queritur,
utrum dolo facta sit an non? quia detrahitur id quod patrono de-
betur, *l. 1. pr. & §. 1. ff. si quid in fraud. patron.* sicuti in legatis, legi-
tima vel falcidia. *l. 1. §. pen. ff. ad SCtum. Trebell. l. fin. §. 10. C. de*
jur. dot. mortis causa enim donationes æquiparantur legatis. *l. 1.*
§. 1. ff. si quid in fraud. patron. Wesenb. in w. ff. ad h. t. n. 2. & 3. Sic
etiam alienatio, quæ facta est in fraudem Creditorum, non sub-
sistit, sed per actionem Paulianam rescinditur. *§. item si quis. 6. J.*
de act. & ibi Dd. Et tantum de Alienatione. Integer quidem de
hac materia potuisset conscribi tractatus, sed ne morem
disputandi excedere videar, hic calamo impero.

DEO itaque sit

LAUS, HONOR & GLORIA.

Cl. & Præstantiss. Dn. Doctorendo, Fautori & Amico
suo pl. dilecto & colendo.

HActenus assiduâ Canonum legumque volumen
Sedulitate manus tua volvit: & alma vicissim
Te voluit nutrire Themis, lataque petitas
Falce tua jussit cum fœnore carpere fruges,
Et prompta est gemini persolvere juris honorem.
De quo fausta precor. Rata sint mea vota, precesque!

Currente crenâ f.

Christoph. Philip. Richter / D. Com. P. C.
Prof. P. Fac. Jur. Sen. & p. t. Decanus.

Felix

Felix ingenio, decore Felix
 O Bræmfi! Themidi sacer camille!
 Si quis Cecropiâ satur Minervâ,
 Et si quis Latiâ ebrius Camenâ,
 Recti si studiosus est & equi,
 Et leges coluit severiores,
 Et dispungere scit negociorum
 Otiq; vices honestioris,
 Et qui robore mentis alta tentat,
 Bræmfi tute suas, fuaat venio.

Felix ingenio, decore felix
 O Bræmfi! Themidi sacer camille!
 Et tu robore mentis alta tentas,
 Et dispungere gnaruris negoti,
 Otiq; vices elues honesti.
 Et legum recolis sacas rubricas,
 Et recti studiosus es, boniq;
 Et tinctus Latiâ nimis Camenâ,
 Et Grajà madidus satis Minervâ.

Felix ingenio, decore felix
 O Bræmfi, Themidi sacer Camille-
 Nunc Astræa lares tibi sacratos
 Nunc pandet, titulosq; cum coronâ
 Phœbeâ simul offeret. Prebende
 Quandocunq; voles, laboriosi
 Juris premia, muricem superbum,
 Laureamq; togamq; pileumq;
 Gloria vadimonium futura.

O Bræmfi, Themidi sacer camille!
 Felix ingenio, decore felix!

Officii gratiâ scripsit
 PRÆSES.

E

Well

Weil gleichsam die Natur den Menschen eingegeben/
Dass sie von Kindheit an nach hohen Ehren streben//
Ist ja ein gut Gerücht das allerhöchste Gut/
Ja tausend Lobes werth ein edler Helden Muth.
Es müste ja ein Hund und Selave seyn geböhren/
Ja gar zur Dienstbarkeit vom Glücke seyn erköhren/
Den nicht bewegen solt ein tugendhaffter Ruhm//
Der nicht begehren solt zu seinem Eigenthum/
Die Unvergänglichkeit/wer ist doch der nicht liebet/
Was Fama theilet aus und übervöllig gibet
Nach ausgestandnem Fleiß/ derselbe stirbet nicht//
Der angezündet hat das edle Tugend-Licht.
Die Heyden ziehen selbst hervor für andern allen/
So uns das Glücke gibt/die Ehre die erschallen.
Pfleget auff ein gutes Werck/weil Schönheit/Gut und Geld
Am meisten wird geschenckt der Laster-vollen Welt.
Ein unsterblicher Nam wird aber nur gegeben
Denselben/die geübt ein Tugendhafftes Leben/
Die Ehre folgt auff Kunst/diñ ist der beste Lohn/
Den du erwerben kanst Dwerther Musen Sohn.
Durch eine tapffre Hand/durch Kunst-beredte Zungen/
Durch Tugend und durch Fleiß wird aller Ruhm erzwungen//
Die ganze Welt regiert/was würde doch bestehn
Wenn Ehre mit der Kunst/ solt gänzlich untergehn.
So süsse ist der Ruhm daß Güter/Blut und Leben/
So mancher edler Held zum Pfande hat gegeben/
Wer nach den Ehren strebt/der gibet an den Tag.
Wie er gesinnet ist/und was sein Geist vermag.
Ihr/werther Freund/thut recht/das gleichfals ihr erwerben/
Wolt einen solchen Ruhm/der weiß von keinem sterben/
Fahrt weiter also fort/so wird in kurzer Zeit
Euch werden dieser Lohn/den Jehu euch bereit.

Seinem Hochgeehrtem Freunde und Liebwer-
them Tischgenossen schrieb dieses zu Ehren:

Friederich Casimir Herr zu Elz.

Luc

E Uelio, sacra fames cuius cor lancinat auri,
 Qui sua Mercurio fert vota, nec æquora surda,
 Tempora nec brumæ, rapidos nec defugit æstus;
 Esuriem atque sitim perpeffus, tranfigit horas
 Infomnis noctis, pertentat & ardua quæque,
 Ut possit frui tandem conatibus: illum
 Pluribus ærumnis. sic spes incerta lucelli
 Exponit variè Te, conterraneæ Brõmsi,
 Nobilior tangit fervor, passu tu fana frequenti
 Astrææ calcas, virtutis pectora gliscunt
 Flabris, dum solidè celfo de ponte cathedræ
 Quomodo nostra, doces, res cedat in altera iura;
 Ingenii facilis tua dona Themista respexit,
 Et summos juris titulos, quos appetis, ulnis
 Offert ambabus. Meritos ego grator honores.

Quod gratulabundus adjiciebat
 Anthon Gunther Uimius Oldenburg.

1. **W**enn empor die Tugend schwebet
 Und in vollen Ehren lebet/
 Wird sie mehr und mehr geliebt/
 Wer den Künsten sich ergiebt/
 Wird nicht ohne Ruhm bestehen
 Und bis an die Wolcken gehen.
2. Alle Künste/ alle Gaben
 Einen schweren Anfang haben;
 Aber einen schönen Lohn/
 Tugend setzet auff die Kron.
 Denen/die beständig stehen/
 Frewdig durch das Trübe gehen.
3. Wer sich selbst nicht lest schrecken
 Mit den Dornen/die da stecken
 In der Künste Anfangs Bahn//
 Der geht endlich Himmel an:
 Tugend muß zuletzt bestehen.
 Und bis an die Wolcken gehen.

4. Wer

4. Wer die Wollust leset schleichen
Sanffte hin zu ihres gleichen/
Ihr den Rücken kehret zu
Vnd verachtet alle Ruh/
Der wird endlich wol bestehen
Vnd biß an die Wolcken gehen.
5. Tugend reichet zwar von fernen
Durch das blawe Dach der Sternen
Einen schönen Ehren-Kranz/
Der umhero ganz und ganz
Muß in scharffen Dornen sitzen
Auch biß an die Berges Spizen.
6. Wenn man aber durch gedrungen/
Vnd es einmal recht gelungen
Wird erobert grosser Rhum
Vnd ein schöner Eigenthum/
Vnverderblich wird er stehen/
Alle Nachwelt wird ihn sehen.
7. Diese Ehre wird auch können
Euch/Herr Brömse/reichlich gönnen
Ewer angewendter Fleiß/
Fama gibt euch diesen Preis/
Daß ihr werdet wol bestehen
Vnd biß an die Wolcken gehen.

Glückwündschend setze dieses bey Annehmung
höchster Ehren seinem hochgeehrtem Herrn
Zischgenossen und brüderlichem Freunde
Werner Dietrich Martens/von Salzw.

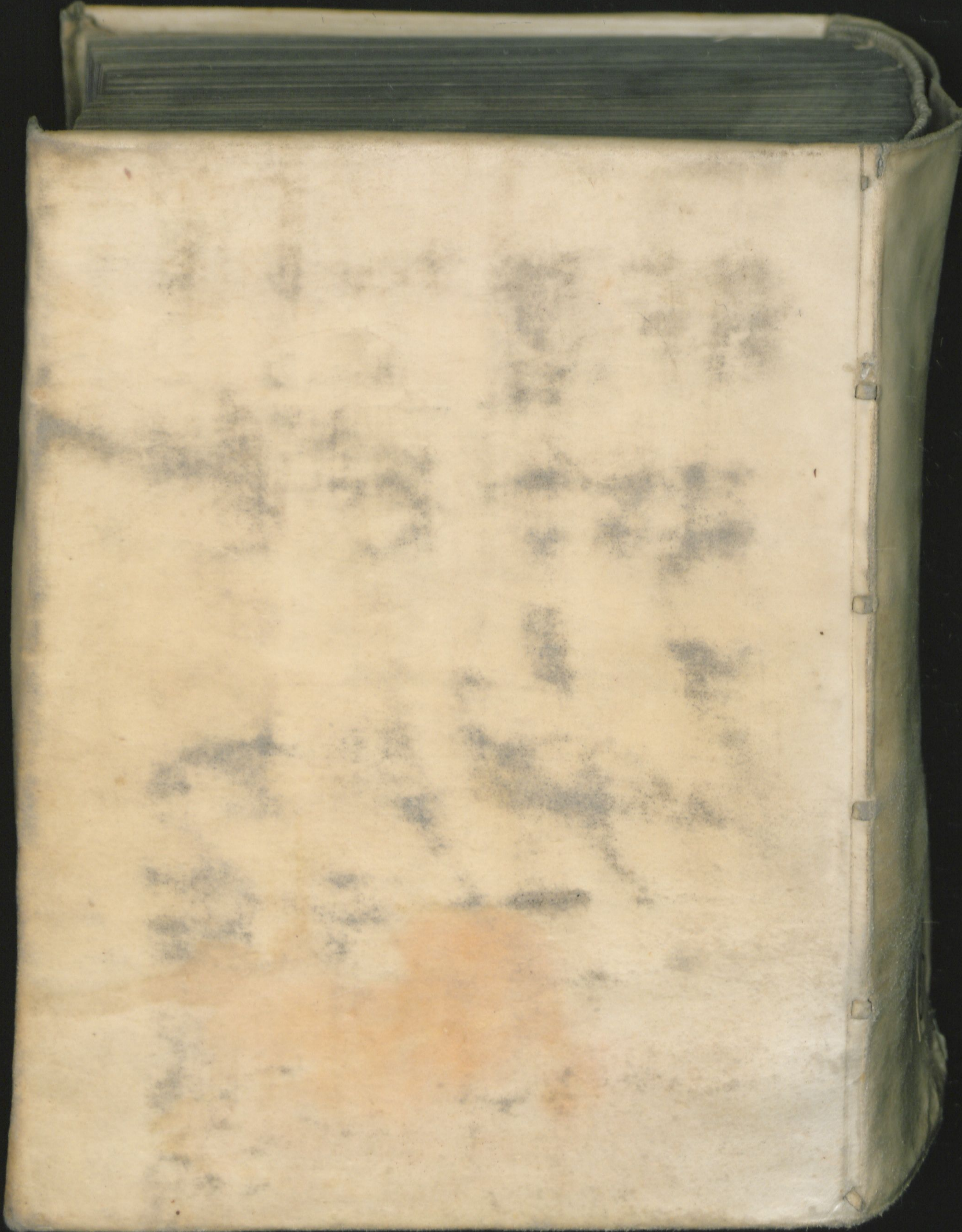

00 A 6343

ULB Halle 3
002 928 566

1. Rubre ✓ VD 17

INAUGURALIS
IDICA
De
ATIONE,

Quam
t. Max. Adjuvante
TE AC DECRETO
ssimi Jctorum Ordinis in

SALANA
ESIDE
IRO

ssimo, Consultissimo atque Ex-
llentissimo

NE STRAUCHIO,

nec non Pandect. Profefs.

onsiliario Saxonico, Dicafterii

Affessore gravissimo, Dn. Patro-

que Promotore suo æternum

colendo,
ICENTIA

e Nobilis Doctura gradum ejus-

ilegia & insignia competenter ac

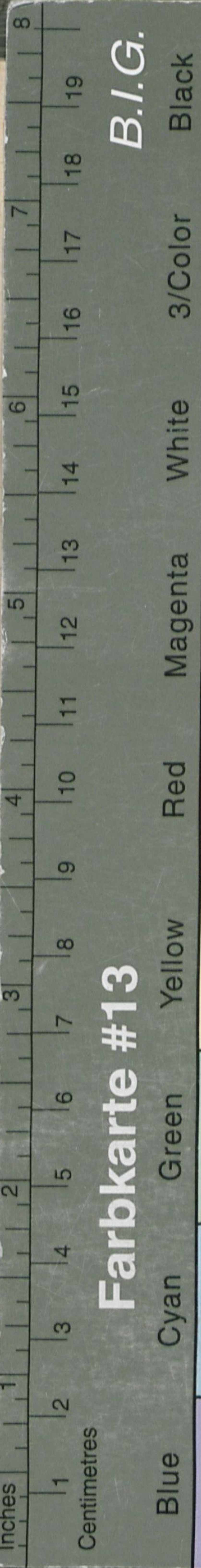
consequendi,
torum Examine submittit

GUNTHERUS Brömß/
ENBURGENSIS.

TORIO JCTORUM

em Aprilis.

graphéo JOHANNIS NISII,
NO clo loc LIII.

Farbkarte #13

B.I.G.